



Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 11. De electis, & fugitivis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

ad illos Priores in Claustro, & extra illud procuratores fieri: Item à Prælati licentiam dari posse translato standi ad modicum tempus extra Claustrum causa prædicationis, vel audiendi confessiones Quæ in re ut faciem, & benignum se præbeat superior, injuncti muneris obligatio suadet, quæ non est austeritatis, sed charitatis. *V. Anton. Perez. in Reg. S. Bened. c. 64.*

VI. Translatus ad alium Ordinem in eo debet præmissio probationis tempore de novo professionem edere. *Barb. in c. Licet. & Conc. Tr. Sess. 25. c. 16.* Cum enim Ordinis novi, bonis ac privilegiis frui velit, ea præstare debet, quæ eum possunt capacem reddere Idem dicendum de illo, qui translatus est, ut Prælati fiat. Unde sequitur, ut simili modo locum postremum in Choro, & Capitulo occupet, ne aliis Prælati in superbiam, & laqueum diaboli incidat.

VII. Bona temporalia primo Monasterio manebunt, ne quidem usufructu excepto: quæ verò in posterum lucrabitur, posteriori cedent *Navar. in c. non dicitur. 12. q. 2. & alia ab Azorio, & Barb. citati. quin etiam Navar. cenlet, Religiosum ita translatum ne quidem deferre secum posse, quæ vel perdonationem vel propriam industriam acquisivit: quia licet ejusmodi transitus à Jure permittitur, sine damno Ordinis, & Monasterii fieri debet. Quod manu scripta attinet melius cum Valero sentit Diana conferre secum posse, ut libros quoque à se compositos, quia sunt proprii ingenii, & laboris fructus: nisi particulari aliquo statuto prohibeatur. *Tuschus V. Monachus Concl. 322.**

VIII. Qui vel non recipitur in alio Or-

dine, vel ante professionem dimittitur, redire & recipi debet à priori Ordine, quia non est dimissus simpliciter, sed sub conditione, ut alium Ordinem ingrediat: Non rediens pro Apostata habendus est. *Silv. V. Religio IV. q. 5. Miranda tō. 1. q. 31. art. 18. Sanchez. l. 6. c. 7. n. 30.*

§ XI.

De ejectis & fugitivis.

I. **M**Os olim fuit, improbos & incorrigibiles Monachos ejiciendi ex Monasterio, ut tali ignominia, & consociatis illi ærumnis emendati ad bonam mentem cum filio prodigo redirent. Hunc morem antiqui Canones non damnant, ut videre est in *c. ult. de Regular. & c. Cùm ad Monasterium. de statu Monach. Hieron. rela. in c. Resecanda. 24. p. 3. Resecandæ, inquit, sunt putridæ carnes, & scabiosa ovis à caulis repellenda. V. Caram. in Reg. S. Bened. disp. 136. n. 1758. At Congregatio Conc. Trid. Sess. 5. c. 14. Declar. n. 3. aliter statuit, prohibens, ne in posterum regularium quisquam ejiciatur à Monasterio, etiam si sit incorrigibilis: sed peccantes à Superioribus ignominia carceris castigentur, & acrius etiam, si opus fuerit, pro modo delictorum puniantur. Paulo aliter Congregatio Regularium An. 1624. ejici posse, qui verè incorrigibiles sunt, servatis conditionibus illis, quas in Bullario Urbani VIII. reperies. Hæc ubique si observarentur minor esset vagabundorum fratrum numerus, cessarentque innumera quæstiones, quæ propter id genus ejectos, & fugitivos Monachos moveri solent. *Perez. in Reg. S. Bened.**

8 *Bened. c. 28. n. 12. S. Bonav. in Reg. S. Franc. c. 14. Vmbert. in Reg. S. Aug. c. 99. Turrecr. in Reg. S. Bened. tract. 88. summ. Aug. Silv. Tabion. Armilla.*

II. Causæ ejiciendi tres sunt *Prima*, nolle corrigi, quam solam in Jure exprimi putat *Lesius c. 41. D. 14. Secunda*, crimen, cui in Ordine talis poena decernitur, velex quo timetur infamia. *Tertia* obtinuisse aliquod impedimentum Ordini essenziale, vel aliàs grave. Monet *Barb. in c. ad monasterium* ultra incorrigibilitatem requiri, ut defectus non solum innotescat fratribus, sed etiam sæcularibus. Hisce causis cessantibus, si Ordo professum aliquem ejecerit, contra justitiam peccat, teneturque quamprimùm revocare, nisi aliud particularia statuta velint. Nam ut supra diximus, contractus inter Prælatum, & subditum id exigit, ut quemadmodum sponte sua deserere Monasterium non potest professus, ita nec invitatus ab eo separari. Nondum professi, sed votis simplicibus tantùm ligati, ut in Societate nostra, dimitti possunt nullo crimine patrato, sed quia minus aliquando utiles, & commodi futuri existimantur. Nec injuriæ periculum est, quia cum tali conditione ad vota simplicia admittuntur. *V. Azor. l. 1. c. 26. q. 3.*

III. Religiosus justa de causa ejectus non liberatur ab observatione Regularum Ordinis sui, & votorum essentialium. Ita communiter DD. aliàs non modicum lucrum ex improbitate sua acquireret in ruinam animæ suæ. De Paupertate potissima difficultas est, cum à suis desertus comparare sibi necessaria debeat. Communior opinio est, non acquirere ullius rei dominium, sed usum

tantùm. Aliqui tamen cum Molina plenioram quandam licentiam tribuunt, etiam in usus illicitos validè expendendi, ita ut accipiens retinere possit, idque usu receptum esse etiam *Lesius, Sanchez* fatetur. Cui ergò, *inquis*, dominium acquiritur? Aliqui cum Layman acquiri Ecclesiæ Diocesanæ putant, si inibi beneficium habeat, vel Romanæ, si beneficio caret. Cùm enim à Monasterio ejectus sit, nihil cum illo amplius commune habet. Alii è contra Monasterio acquiri volunt, eò quòd æquum non sit, illud privari jure suo, quod ante ejectionem habebat. Nec Monasterio, nec ulli alteri acquiri dominium tradit *Barbof. allegans motum proprium Gregor. XIII.* Officii nostri, quo statuitur, bona omnia per ejectos undecunque acquisita pertinere ad Cameram Apostolicam, si moriantur extra Monasterium. *Dixi*, Non liberari ab observatione Regularum, & votorum essentialium: quod intelligendum de iis, quæ non repugnant statui, in quo nunc vivit. Neque enim eadem jejunia, eisdem dies festos, & similia observare potest. Quod habitum atinet, si illo privati ejecti sunt, deferre non tenentur. Reliquorum obligatio non tam extincta, quàm suspensa censetur. Idem de obedientia dicendum, quamvis aliqui cum Soto omninò liberos pronunciant. *Navarrus* dicit incidere in manus Episcoporum, quibus obedire debeant. *V. Dominic. Soto l. 7. de iust. quest. 1. art. 1. Roderic. Tomo 1. quest. 30. art. 20. Caramuel. in Reg. S. Bened. num. 1759.*

IV. Qui ejectus est in conscientia tenetur emendare se, & conniti, ut in Ordinem suum restitatur. Nam ut diximus

mus num præced. obligatus manet ad Regulam & observationem Votorum essentialium. Media igitur adhibere debet, quibus iuuetur, quod nullibi melius, quam in Monasterio suo obtinebit. Contrarium nihilominus Navarro placuit, & aliis quibusdam, qui existimant tuta conscientia in sæculo manere posse, nec ullum confessarium in foro interno, nec Episcopum in externo ad reditum cogere posse, eò quòd iustæ sententiæ de sua ejectione conformare se possit: quæ ratio aliquid concluderet, si sententia, ut à superioribus fertur, non includeret tacitam conditionem, ut ejectus agnoscat culpam suam, & de emendatione ac reditu laboret. *Sanchez l. 6. Mor. c. 9. Laym. l. 4. tract. 5. c. 13.*

V. Dubitant aliqui, an si emendatus videatur, qui ejectus erat, Monasterium, vel Ordo revocare illum, aut saltem recipere ultraò redeuntem debeat? Pro affirmativa parte aliqui allegant *c. de Regular.* ubi Prælati iubentur fugitivos, & ejectos requirere, ac recipere: si autem reverti noluerint, excommunicare. Verùm Navarrus intelligi vult de ejectis injustè, vel inordinatè, vel saltem non per sententiam definitivam. Alii Decretam illam non usum antiquatum dicunt. Nam de fugitivis, & ejectis restituendis hodie nulla cura est. Pro resolutione dicendum est. 1. Eum, qui per iustam sententiam perpetuo quasi exilio damnatus est, non tenetur Ordo repetere, aut recipere: nec ipse ad redeundum obligatur. Talis enim pœna, & condemnatio non excedit gravitatem delicti, cuius causa præscriptus est. 2. Si non est simpliciter, & absque spe redeundi di-

missus, repeti & restitui potest, si nullum inde scandalum, & damnum metuatur. De fugitivis & apostatis idem affirmat. *Roder. l. 9. art. 5. citat q. c. à nobis de Apost.* in quo tamen nihil aliud statuitur, quam Apostatas nolentes habitum recipere, carceris inclusione compelli posse. At, *inquæ*, posito ejectum ab Ordine repeti, teneturne obedire? Non videtur, si absolutè proscribitur est. Atque ita sentit *Navarr. Az. r. & alii plures. Barb.* verò *m. c. licet*, probabilius iudicat, quomodocunque ejecti sint, teneri, atque ad id cogi posse: quandoquidem aliud nihil per ejusmodi revocationem quæri præsumitur, quam ut in tranquillo salutis portu collocetur.

VI. Si nulla spes redeundi sit, potest ejectus in sæculo commorari, & habitum Clericali uti. Ita *Federicum* consulere *Rodericus* asserit *q. 30. art. 21.* & merito. Nam ex dictis constat, non teneri ad habitum, quo semel privatus est: multò minùs alium Ordinem ingredi, quia nullum hujus obligationis fundamentum apparet. Adde, quòd ejusmodi ejecti infames sint, & quodammodo sæculares reputantur. Unde sequitur, eos sibi, quoad possunt, de genere & modo vivendi providere posse. *Navarr. Comm. 2. de Regul. n. 36. Azor. l. 1. c. 16. q. 6. Perez. in Reg. S. Benedicti c. 29.*

VII. Qui ejectus est cum onere alium Ordinem assumendi, si accepter, ingredi tenetur, vel impetrare regressum. Addit *Layman. l. 4. tract. 5. c. 13. n. 9.* cogi etiam posse ejectos, ut emendati ad monasteria sua redeant, vel ad alium Ordinem transeant. Quamvis enim absolutè loquendo, nemo cogi possit ad profitèdum in aliquo

aliquo Ordine, potest tamen sub conditione, si ad Ordinem semel professum reverti nolit. Etenim tales plerumque non sine magno salutis suæ periculo, & scandalo sæcularium foris agunt, in iis præsertim locis, ubi mixti Catholicis hæretici reperiuntur, ut merito abstrahi, & ad priorem statum compelli debeant.

VIII. Quod Moniales attinet, quamvis incorrigibilis aliqua foret, non esse ejiciendam è Monasterio vel Ordine, sed vel in Monasterio, ubi deliquit, puniendam, vel ad aliud Monasterium transferendam. Probat *Barb. in c. ne religiosi. de Regul. & Constit. Urbani IV. quam etiam Rodericus allegat q. 49. art. 7.* quæ Constitutio quoad hoc, neque per *Constit. Pii V. Con. Trid.* licet strictiora sint, videtur revocata *judicio Roderici loc. cit. & Lud. Miranda de Monial. q. 3. art. 2.* eamque sententiam Rota quoque secuta est in una *Ulixbonensi. Monasterii 19. Novemb. Anno 1625.* quemadmodum allegat *Tambur. de jure Abb. Tomo I. disp. 15. q. 12. Sanch. tam. l. 6. Moral. c. 9. n. 6.* contrarium firmare nititur, motus inde potissimum, quod omnes rationes pro ejectione Monachorum afferri solitæ eandem vim in monialibus habeant, & Moniales non strictius, quam Monachi Religionis votis obligentur, nec præceptum clauræ illas liget, nisi quamdiu in Monasteriis detinentur; sicut nec dilatio habitus quoscunque Religiosos, nisi eo tempore. Nec quisquam Doctorum reperitur, qui fateatur licitam esse Religiosi incorrigibilis ejectionem, & discrimen in hoc constituat. Ita ferè citatus *Sanchez*, addens prudenter, in praxi consultum non esse, ut Monialem, quæ incorrigibilis ap-

paret, ex Monasterio dimittat, seu pro- scribat Prælatus absque consensu Papæ, aut Legati illius, tum quia res ab Ecclesiæ moribus aliena est, adeoque scandalum facile pareret: tum quia ansam libertatis inde sumerent, quæ Religiosæ disciplinæ odio reditum in Ægyptum appeteret, seque incorrigibilium numero ascribi paterentur. In Monasterio igitur, ubi deliquerunt, coarctandæ sunt; vel certè in aliud, si emendationis aliqua spes est, transferendæ. Quod ultimum in Monachis quoque faciendum suadet *Caramuel in Reg. S. Bened. n. 1760.* velletque in concedendis dimissioris faciles & benigne esse Superiores.

§. XII.

De Apostatis.

I. **O**Mnis Apostata fugitivus est, sed non omnis fugitivus Apostata. Fieri enim potest, ut fugiat animo redeundi. Apostata igitur ille dicitur, qui sponte sua Ordinem & Monasterium deserit, animo valedicendi professioni, & instituto: quod aliquando contingit retento habitu, interdum, & crebrius dimisso, nunquam resumendo. *Bern. Diaz c. 112. Armilla. V. Apostasia. num. 6. Roderic. quest. 30 art. 1.* Sic describit Apostatam. *Est religiosus expressè, vel tacitè professus, qui deserit religionem, quam professus est, sine transitu ad aliam, cum animo non revertendi ad suam.* Addit *art. 2.* eos, qui habitum occultè gestant, quod denuò à *Concil. Trident. prohibitum est sess. 25 cap. 19.* Secundum decisionem Rotæ esse quidem excommunicatos, non ta-